

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 100
na prowincji „ 110

UWAGA: Prenumeratę, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:
PAWEŁ URBANIAK
Łódź, Przejazd Nr. 3,
„Praca“.

Administracja otwarta od g. 9 rano
..... do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
..... od 5 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 wiecz. codziennie.

Rękopisów nienależących się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium wstawiać za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 25.—
w tekście mk. 15.—po te-
ście reklamy mk. 10.—, na
kreślenie mk. 10.—, z wyją-
tem mk. 7.00 za wiersz nom-
parelowy jednokolumnowy.

Ogłoszenia drobne 2.50 m
za wiersz, dla poszukiwa-
nych pracy 2.—

Ogłoszenia zamiejscowe o
50 proc. drożej. — Zagra-
niczne o 100 proc. drożej.
Ogłoszenia nieliterackie po
g. 6 wiecz. 30 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd Nr. 8.

TELEFON Nr 32.

Konto czekowe P. K. 0.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca“ przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Teatr Miejski

Niedziela 19/VI o g. 3 p. p. po cenach popularn.
Stare miasto

Niedziela 19/VI o g. 8.35 w.

„Oczy księżniczki Fathmy“

Poniedziałek 20 b. m. po cenach znizowanych

Stare miasto

Data 18.
red. dyrekt. Al. Zelwerowicz.

wodewil w 4 aktach Fr. Domnika.

Kom. w 3 akt. St. Kiełczyński.

wodewil w 4 akt. Fr. Domnika.

Kino-Teatr

Nowości

Piotrkowska
róg Główniej.

Dzisiaj Pierwszy raz w Łodzi! Dramat w 5 aktach według
Tomasza Belli Oldryczya p. t.

JUDYTA Z BETULJI

OSOBY: Holofernes, wielki wódz wojsk assyryjskich. Judyta, wdowa po zmarłym Manassie.
Marja, jego służebnica. Natan, syn Eljasza. Noemi, narzeczona Natana.

Kino-Teatr

Nowości

Piotrkowska
róg Główniej.

Zawsze ci sami.

Z Westfalii, z Nadrenji, z Saksonji, zewsząd, gdzie w niemieckich kopalniach i fabrykach polski robotnik-wychodźca w walce o kawałek chleba oddaje swój pot i trud obcemu kapitałowi, płyną głosy żali i rozpacz naszego ludu. Represyjne Niemcy, eksploatujące obywateli polską pracę, nie myślą porzucić w stosunku do Polaków utartych dróg przedwojennego hakatyzmu. Rozkwitają na nowo niewygasłe ślady tradycji Bismarków i Hohenzollernów, posiadających w swym dorobku takie zdobycze cywilizacyjne, jak słynne „ausrotten“, komisje kolonizacyjne, wrzesińskie katowice i wozy Drzymalów.

To, co się dzieje obecnie na terytorjach przemysłowych Niemiec, gdzie robotnicy polscy stanowią zwarte wyspy i wysepki narodowościowe, przechodzi wszelką miarę i pojęcie człowieka XX wieku. Obficie szczegóły nowej martyrologii polskiej, ujawnione m. in. w niedawnej mowie posła Hertza, świadczą, że mamy do czynienia z jednolitą i zorganizowaną akcją szowinistów i hurra — patriotów niemieckich, na którą przez palce patrzy rząd, która energicznie i bezwzględnie popiera prawie cała ludność niemiecka, nie wyłączając socjalistycznych związków i stowarzyszeń niemieckich.

Życie robotników polskich w Niemczech stało się istnym piekłem. Po miastach i osadach fabrycznych błądzą jakaś wściekła obława na wszystko, co polskie z ducha i języka. Wysiedlanie masowe rodzin polskich i wyrzucanie ich z granic Niemiec, usuwanie robotników od warsztatów pracy, krwawe napady na działaczy polskich, demagogowanie lokalni polscy stowarzyszeni, brutalne szykany i znieważanie na każdym kroku narodowych i religijnych uczuć naszego robotnika, oto są bohaterские czyny hakatyzmu czarnej sotni, którym — przesłaliśmy — nie przeciwdziałali „republikański“ i „demokratyczny“ rząd dr. Wirtha.

Przebiera się doprawdy miara cierpliwości polskiego wychodźcy. Traktowany od lat wielu jako polnische Wieleh przez ten „wielki“ naród, który bał się podobno tylko Boga, robotnik nasz, walczący ciężko o codzienną egzystencję, zność musiał wiele z zacisniętymi zębami, gdyż po stronie niemieckich kulturtraegerów była opancerzona pięść, bagnety i policja, po naszej zaś — tylko nieważkie i nieważne dla ciemleńców poczucie odrębności narodowej, strzeżone zazdrośnie gdzieś w głębi serca. Ale tak mogło być kiedyś. Dziś jest inaczej.

Wszak mamy już Polskę nie tylko tam, „gdzie biją wierne serca jej synów“, ale mamy ją także na karcie Europy. I Polska ta posiada swe poselstwa i konsulaty, posiada swój rząd, sejm i głos, może znaleźć środki i siłę do poskromienia wojowniczości hakatystycznych bandytów, poszukujących odwetu na bezbronnej ludności polskiej za pola Marne'ya, traktat wersalski, Poznańskie, Pomorze i G. Śląsk.

Niekwestionowane brutalstwo rycerzy wszechniemieckiego zakonu policzających polskie kobiety za rozmowę w języku ojczystym, haniebne wybrki różnych heimatstreuerów, terrorizujących i prześladowających polskiego robotnika, za to tylko, że śmie głosić być Polakiem, ocalała cofająca nas w mroki barbarzyńskiego średniowiecza antypolska heca w środku Europy — musi wywołać w Polsce nie tylko sprawiedliwą i bardzo głośną ocenę, ale — wśladać za nią — błyskawiczną, energiczną i dotkliwą dla spadkobierców raubritterstwa reakcję.

Nie propagujemy i nie propagowaliśmy nigdy hasel nienawiści i ucisku narodowościowego. Jeśli chodzi o ludność niemiecką, uczciwie jej żywiły w odzyskanych przez Polskę dzielnicach zachodnich nie mogłyby ohyba tamę zaprzeczyć. Ale gdy gra idzie o los i życie tysięcy obywateli polskich, znajdujących się w granicach Niemiec, a oddanych na pastwę samowoli band

rozbójniczych, operujących pod urzędowym niemal protektorem, zdecydujemy się, jeśli inne środki zawiodą, porzucić ewangeliczne zasady o „miłowaniu nieprzyjaciół“ i nieprzyjaciółom tym potrafiemy pokazać — pazury.

Od rządu naszego domagamy się natychmiastowej i energicznej interwencji dyplomatycznej. Jeśli to nie poskutkuje i masowe pogromy robotników polskich nie ustają — koniecznością będzie przystąpić do akcji odwetowej względem zamieszkałych w Polsce Niemców. Ten bardzo bolesny dla nas, bo wbrew naturze naszej idący krok zdoła niezawodnie uśmierzyć awanturniczy zapal westfalskich i saskich obrońców Deutschlandu.

B. D.

Przeciw Turcji.

Król Konstantyn grecki wydał rozkaz do wojska, w którym zapowiada, iż nie wróci do kraju, aż nie uwolni „ziemi i miast greckich, zagrabionych kiedyś przez krwiożerczych sultanów“. Jest to zatem uroczyste proklamowanie dalszej wojny z Turkami. Słowa króla odbiły się zmiennym echem nad Bosforem i tamtejsi Turcy zapytują, czy zapowiedź jego nie odnosi się także do Konstantynopola.

Oczywiście Grecja nie mogłaby myśleć o szerokich przedsięwzięciach antitureckich, gdyby nie rachowała na pomoc Anglii. Dotychczas gabinet londyński nie powziął oficjalnie decyzji wojennej, atoli niektóre jego kroki zdają się wskazywać na zamiary poparcia Grecji w jej akcji zbrojnej. Według wiadomości z Londynu, lada dzień ma przybyć do Konstantynopola eskadra angielska, która ma wspierać działania wojsk greckich na wybrzeżach Azji Mniejszej i ochraniać ich transporty. Dzienniki angielskie podają te wiadomości z pewną niechęcią i obawą, gdyż wcale im się nie uśmiecha perspektywa nowej wojny, która da się mocno wa znaki finansom państwa; niewątpliwie i gabinet zdaje sobie doskonale z tego sprawę, niemniej jednak sytuacja w zachowaniu Azji tak się przedstawia, iż prestiż angielski jest tam poważnie zagrożony — zachodzi potrzeba stanowczych kroków.

Na całym azjatyckim wschodzie Anglia ma kłopoty z żywiołem muzułmańskim. Jeżeli pozwoli kemalistom triumfować w Azji Mniejszej, niezaprzeczalnie dozna ona w bliskiej przyszłości jeszcze większych kłopotów.

B. KARŚNICKI

BIURO PRÓŚB

KONSTANTYNOWSKA 5, m. 20

Referuje podania do władz wojskowych, sądowych i administracyjnych. Dla niezamożnych po cenach znizowanych. 2263-1

Szewskie kopyta (formy),
nowe Modele nadeszły z Warszawy.
Prawidła oraz pasta „Bon-Ton“.
Sienkiewicza Nr. 25.

Wrzenie w Indjach.

Dzienniki francuskie notują od czasu do czasu wieści, z którymi nie można spotkać się oczywiście w prasie angielskiej, a mianowicie wieści o groźnej dla Anglii sytuacji politycznej w Indjach wschodnich. W tych dniach np. korespondent dziennika „La Libre Parole“ telegrafuje doń z Kalkuty, co następuje: „Długa podróż, jaką odbyłem po Indjach, pozwoliła mi wejść w kontakt z najróżnorodniejszymi żywiołami ludności tubylczej. Otóż na podstawie informacji, tam zdobytych, mogę twierdzić z całą pewnością, że po kilku miesiącach, potrzebnych do dokończenia przygotowań, prowadzonych bardzo systematycznie, wybuchnie gwałtowna i powszechna rewolucja, która panowanie angielskie w Indjach raz na zawsze zakończy wedle wszelkiego prawdopodobieństwa“.

Niestychanie fałszywy krok ze strony rządu angielskiego, jakim było mianowanie żyda wicekrólem Indji, wybuch tej rewolucji z pewnością przyspieszy.

W sprawie aprowizacji G. Śląska.

WNIOSEK NAGŁY

Pos. Chądzyńskiego i Kol. z Klubu NPR.

Od chwili ustanowienia Komisji Koalicyjnej na G. Śląsku i objęcia przez nią zarządu tym krajem, rząd polski znacznie przyczynił się do aprowizowania ludności Górnośląskiej, wysyłając tam co miesiąc liczne transporty zboża, ziemniaków i tłuszczów.

Gdy wybuchło powstanie na Górnym Śląsku, rząd pod presją niektórych państw Koalicji zamknął szczerznie gra-

nie między Państwem Polskim a G. Słaskiem, nie przepuszczają na Śląsk już nie tylko ochotników do armii powstańczej i broni, lecz i transportów żywności. Stan ten trwa już sześć tygodni. Polska ludność G. Śląska narażona jest wskutek tego na głód i liczne cierpienia, szczególnie ludność robotnicza.

Od najlepszych synów tej ludności krwawo walczą o przyłączenie swego kraju do Rzeczypospolitej, to jednocześnie ich matki, żony i dzieci znosić muszą głód z powodu rzędu tejsze Rzeczypospolitej, który zamknął granicę dla transportów i aprowizacyjnych. Wśród ludności Górnośląskiej zaczyna się budzić słusze rozgoryczenie do Polski, które może mieć groźne i niepożądane następstwa. Niezadowolone ludności wskutek braków aprowizacyjnych, starają się wyzyskać także komunisty Górnośląscy, by szerzyć anarchię.

Wobec powyższego podpisani wnoszą: Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się Rząd,

1) by natychmiast otworzył granicę Górnośląską dla transportów aprowizacyjnych i gospodarczych,

2) by natychmiast skierował na G. Śląsk ilość zboża, ziemniaków i tłuszczów, wystarczającą do całkowitego zaspokojenia potrzeb aprowizacyjnych tamtejszej ludności.

Wnioskodawca.

Warszawa, d. 14-IV-1921 r.

Na pograniczu polsko - sowieckim.

(Korespondencja własna).

Ciekawy wielce obraz przedstawiają obecnie stosunki, jakie wytworzyły się na północnym pograniczu polsko-sowieckim. Pozwól sobie tutaj przeto rzucić na nie nieco światła przy pomocy faktów.

Kraj tu ciężko przez wojnę nawiedzony. Są to już ślady wojen naszych. Ale jeśli kto sądzi, że znajdzie tylko zgłiszczona — zaiste dozna rażącego zawodu. Wszystko — literalnie wszystko odbudowane. Całe wsie i lśnią białociałą świątynią belek, ozłaczają je strzechy słomiane — a nigdzie tak pięknie dachów szczyt nie umięją. Chłop brał drzewo z lasów — za bolszewików legalnie — za nas mniej legalnie — brał i budował. Budował dla siebie, dla syna, potem na sprzedaż chałupę postawił. Wprawdzie urząd budowlany rozrywał groźne zakazy wznoszenia domów bez zatwierdzonych planów, ale — każdy wolał mieć chałupę, niż owe plany — no i ma! Dobrze, że ma, bo choć mu ciepło przynajmniej.

Głód tu panuje. Chleb robią z wrzosa tłuczonego z paprocią — placki z pokrzywy — oto pokarm. Ludzie od tego pożywienia puchną, dostają wrzodów — strach pomyśleć. Pomocy — pomocy! Wierzyli, że ją da bolszewik — nie dał. Wierzyli, że ją da Polska... A „ty Polsko tak bogata, że wyżywić mogłabyś pół świata“.

Noc w Oleśnie.

(Ze wspomnień powstańca).

II

Za pierwszym strzałem posypały się inne. Początkowo pojedyncze, po kilka, kilkanaście, to z tej, to z tamtej strony, raz cichsze, potem znowu w prawdziwą salwę przechodząc, po której charakterystyczne „tykanie“ karabinów maszynowych się rozległo, aż wreszcie całe przedpole rozjarzało straszny ogień, a kule jak — osy dokuczliwe, koło uszu bzykać zaczęły. Złazcza na drodze opelskiej, koło cmentarza, wzmogła się piekielna muzyka. Tam pracował nieustraszenie ciężki kulomiot, zionąc co chwila dziesiątki śmiertelnych pocisków pod las, skąd zbliżał się wróg. Po obu stronach rozrzucone „chłopcy“ spoglądali z lubością na swoją „maszynkę“ i śledząc kierunek jej strzałów raz z razem pociągali za cyngiel, by nie dać się jej zawstydzić.

O kilka kroków oparty o drzewo, stał ich ulubiony dowódca ppor. Schuster bezbronny z trzciną jedynie w dłoni, którą kierunek nadawał, piorunując równocześnie bez przerwy, ot tak po swojemu.

„Złazki przekłute, wam żydom brody gołic, a nie proch wachać. pierony!“

Z Wilna wywożą do Rosji sól, za którą otrzymują chleb, skórę, futra, czasem złoto i biżuterję. Na wschód od Mołodeczna na porządku dziennym są napady, rabunki, formalne bitwy.

Bandy wpadają w nasze rubieże — padają strzały, bywają trupy. Banda wybiera miejsce dobre. Chwyta kanie, krowy, a uprowadziwszy je po zagranicę, wysyła parlamentarjusza po okup w słoninie, soli, cukrze itd.

Pod groźbą napadów żyją ludzie z dnia na dzień. W miasteczku Radoszkowicach, nie minie doba bez alarmu. Myślałbyś powróciły czasy Jurandów ze Spychowa — boć w sąsiedzkich stosunkach wiadomo — wet za wet. Tylko, że z naszej strony idą tam nie po łup, lecz najczęściej po zemstę, zapuszczają się głębiej w nieprzyjacielskie dzierżawy i toną w nich. Może zginą gdzieś w krwawej potyczce powstańczej? może zasłyną jako odrodziciele Rosji czy Białorusi. Obcy są nam ci ludzie — obcy, bo już pragniemy wytchnienia, spoczynku.

Białostoczanin.

Dochody Ministerjum Skarbu.

Ogłoszono dochody Min. Skarbu w miesiącu styczniu 1921 r. w porównaniu z całym rokiem 1920 w b. zaborze rosyjskim i w b. zaborze austriackim:

	styczeń Rok 1921 r.	1920 w milionach
1) Podatki bezpośrednie	176.4	768.3
w tem podatek przemysłowy	68	229
podatek od zysków wojen.	42.7	205.4
2) Podatki pośrednie spożywcze	141.7	657.6
3) Cło	111.8	658.3
4) Monopole	298.8	1876
5) Opłaty stemplowe	164.8	745

Jak widzimy, już styczeń pod względem podatkowym pokazał się przedstawia w porównaniu z rokiem zeszłym Monopol tytoniowy osiągnął w r. 1920 czysty zysk 1.4 miliarda marek, acz w r. 1920 wpłynęło tylko 263 miliony. Monopol spirytusowy wykazuje około milijarda. Szkoda, że każdy z monopolów: spirytusowy, tytoniowy, cukrowy, soli, loterii i sacheryni nie wykazuje się odpowiednim, ściśle handlowym bilansem.

O pomoc dla jeńców wracających z Bolszewii.

W uskutecznienu planu o repatriacji opracowanego przez polską delegację w komisji mieszanej repatriacyjnej w Moskwie, wyruszy z Moskwą około 20 km. transport z jeńcami cywilnymi i internowanymi. Celem przyspieszenia dotychczasowego tempa repatriacji i ułatwienia jaknajwiększej liczbie uchodźców powrotu do kraju przed zimą,

Min. spr. zagr. poczyniło starania dla wykorzystania drogi wodnej przez Bałtyk dla północnej Rosji i przez morze Czarne dla Rosji południowej.

Wskazaniem by było, aby przez osoby zainteresowane, jakoteż społeczeństwo wykorzystana została możliwość przesyłania do Moskwy drogą przez polską delegację repatriacyjną w Warszawie produktów niezbędnych, które mogą być skierowane bądź pod wskazanym adresem, bądź do uznania delegacji polskiej w Moskwie. Dla ułatwienia wysłanki delegacja polska repatriacyjna w Warszawie zarządziła sporządzenie gotowych już paczek z żywnością, które mogą być nadawane i ekspedjowane pod podanym adresem.

Rolnictwo, kolej, przemysł.

(Opinie sfer rządowych).

Odbyła się w prezydium Rady Ministrów narada z przedstawicielami prasy poświęcona sprawom naszego życia gospodarczego w chwili obecnej z udziałem prez. Witosa i ministrów: rolnictwa, kolei i przemysłu, którzy udzielali wyjaśnień.

Według więc ministra rolnictwa rolnictwo stało na mocnych podstawach. Liczba odlogów z 7 milionów mórg (z końcem wojny) zmalała do 115. W Kongresowce odlogi znikły zupełnie z wyjątkiem pow. Białostockiego i Hrubieszowskiego. Pomoc rządowa dała rolnikom 60,000 koni, 480 pługów motorowych, 3 tys. wag. zboża siewnego i 4 tys. ziemniaków. Razem obsiano 678 tys. hektarów więcej niż w r. ubiegłym. Urodzaj zaś przewidywany jest o 60 proc. wydajniejszy niż w r. ub. Jest pewność, że w roku bieżącym obejdziemy się bez dowozu zboża z zagranicy.

Minister przemysłu oświadczył, że przemysł też wykazuje znaczne postępy w wytwórczości. Świadczy o tem choćby to, że w r. ub. liczba robotników z liczby 260 tys. podniosła się do 340 tys., co stanowi 60 proc. (przedwojenna liczba 530 tys.). Przemysł włókienniczy w czasie wojny spadł do 10 proc. dawnego, obecnie osiągnął 60 proc., a produkcja oblicza się na 10 miliard. mk. miesięcznie, z tego 20 proc. na wywóz.

Kolejnictwo, zdaniem ministra Jasińskiego, wprowadziwszy z dn. 1 czerwca r. b. nowy rozkład pociągów, zwiększając w dwóch nasób ilość pociągów, wykazuje zwiększenie o 8 miliardów dochodów z kolei dzięki podwyższeniu o 150 proc. taryf towarowych, co jeszcze się wzmoże po wprowadzeniu od 1 lipca także podwyżki taryf osobowych o 50 proc.

Opinia sfer rządzących wskazuje, że naogół wszelkie dane są po temu, iż coraz pewniej możemy patrzeć w jutro Stosunkowo krótki okres czasu od chwili

li ustania działań wojennych wykazuje na każdym polu postępy pocieszające. Przedewszystkiem wzrasta produkcja i co najważniejsza podnosi się wydajność pracy.

O pracę dla zdemobilizowanych.

Z kół zdemobilizowanych żołnierzy otrzymujemy następujący artykuł:

Wiele się mówi o potrzebie pracy dla zdemobilizowanych żołnierzy. Wszyscy mają tylko litość dla tych, co poświęcili swe życie w obronie ojczyzny. Powstało nawet sporo różnych komitetów dla okazania pomocy tym nieszczęśliwym, pozbawionym środków do życia. Jeżeli chodzi o władzę wojskową w tym wypadku, to te pomocy wydatnej nie okazały, to samo dotyczy się i innych urzędów państwowych, które wprost niechętnie odnoszą się do tej szarej braci żołnierskiej. A przecież jeżeli chciałoby się okazać pomoc, to nie sprawiałoby to wielkiej trudności, ponieważ w naszych państwowych urzędach pracują różni pracownicy, którym naprawdę praca ta nie jest potrzebna. Jest tam bardzo spora liczba (panienek), których rodzice mogą im dać utrzymanie, jest i sporo takich, które pracą tą traktują jako rozrywkę z nudów, dzielą tylko protekcji naczelników poszczególnych oddziałów, są i matczyńscy kawalerowie, którzy mają domy i mogą się utrzymać z dochodów. Jednym słowem są tacy, którzy nie powinni zajmować miejsca tym, którym się praca szalenie należy.

Kiedy wróg zagrażał granicom Państwa naszego, to ci nędzarze porzucili rodziny, żony i dzieci, starych, których mieli na utrzymaniu i ruszyli na wojnę nie Naczelnego Wodza, wtenczas obietnic było wbród, były słowa pociechy, zapomogi, matki chrzestne, koła polek, koła patryotek.

A najwięcej to już obiecywali ultrapatrioci, którzy obawiali się o swoje wypchanie kieszy. Wszyscy obiecywali na wydzielić, co im tylko ślina przyniosła na język.

Dzieci robotnicze, ci dzielni wojacy, ci dzielni naprawdę patrioci, bili wroga, masł pod naszymi łokciami, sa śpiwami na ustach zmagali się z diablem i barbarzyńskim wrogiem. Nie tylko pod Warszawą, Radzyminem ale od pierwszych chwil sami ruszyli na głos sumienia w szeregi walczących o Wolną i Niepodległą Polskę. Wierzyli, że ona znaczy — wyzwolenie, nie żądali niczego, nie pytali się o nic... i szli. Trzeba był żołnierzem, by wiedzieć, co to jest być opuszczonym i pozostawionym samemu sobie. Niech ci co tak od strachu przed wrogiem pięknie deklamowali wina w położenie obecne tych nędzarzy, którzy niczego obecnie od społeczeństwa nie potrzebują jak tylko pracy, marzeniem i bóstwem ich jest dostać zajęcia, pracować i żyć. Nie skarżą się, nie mają urazy do Polski, bo wiedzą, że biedna

A ten nie ustawał. Przeciwnie wzmacniał się jeszcze bardziej. Jak się okazało, celowo. Bo oto w oddali na torze kolejowym czarna plama, która, zbliżając się, rosła z minuty na minutę. „Kryśtyń“ wyteżył wzrok, pragnąc nim przebić północie nocy, dłoń przylotyl do czoła, wpatrywał się w przesłone, wreszcie — z jego ust wyrwało się przekleństwo „Psalrew, pancerni“.

Na krótką chwilę ściśniętą trzask karabinów, zamikła „maszynka“ na moście i zrobiło się cicho, że przyspieszony oddech „pieronów“ mógłbyś usłyszeć. Bo też prawdziwa „pierony“ byli, ci obrońcy mostu-reduty.

Widząc toczącego się ku nim przeciwnika, całego okutego w żelazo i mającego bluznąć łada chwilą deszczem pocisków, gotowali się do śmiertelnej obrony, wiedząc, że z oddali żadnej pomocy wyrzucić nie mogą. Ale godnie przyjąć go chcieli. Tylko chwili sposobnej czekali, wierząc, że i z tej operacji wyjdą zwycięscy.

Zaś potwór żelazny toczył się powoli, dysząc ciężko, i po chwili ukazał się w całej swej okazałości. A straszny był, czerniąc się otworami małych okienek, które łada chwila śmierć miały ponieść między bohaterów reduty obrońców, znieść ich z zajmowanej placówki i wrogowi wstęp do serca miasta otworzyć.

Cisza trwała już dłuższą chwilę, sekunda wiekiem się wydawała. Potwór

stał opodal mostu, zaczął się jakby otywiać — czasem głos jakiś dobiegał, jakiś zgrzyt, stuk, potem nastąpił znów cisza, aż wreszcie huk przeraźliwy rozdarł powietrze i na most spadł deszcz ołowiany. W tej chwili poruszył się „Kryśtyń“ i, zarzynając — „ognio, chłopcy tylko spokojnie“ — skierował broń na tor kolejowy. Maszynki zaczęły grachotać, ogień karabinowy wzmożił się do niebywałych rozmiarów, co moment rozlegał się gładki huk, który tyjącym echem rozchodził się po okolicznych lasach. To granaty ręczne rozpoczły swą pracę. Nastąpił ogień do nieopisania, kule i odłamki żelaza — ze światem przeszły powietrze, powodując coraz większe jego drżenie. Pod niebo wytrysła jedna i druga rakietą, pragnąc oświetlić w mrokach drzew tonącą część mostu, kiedy nagle z prawej strony — toru podniósł się przeraźliwy krzyk, ciemne postacie wyłoniły się ze zbóż i skokiem zbliżały się poczęły ku podcagowi. To i kompania ruszyła do ataku. Na czele leciał jej dowódca, straszliwy koczor, z rozwianym włosami z karabinem w jednej, gnatem w drugiej ręce. Na prawo i lewo syptał piorunami, zachęcając swój oddział do wyrwania w ulwie żelaza, a zbliżwszy się do pancerni, obasył ją dziesiątkami granatów. Równocześnie jakby straszny grzmot wstrząsnął ziemią. Każdą odetchnął, słysząc, że artyleria zaczęła pracować. (d. c. n.)

Mimo oszczędności miarki
Nie udało się podnieść marki,
Państwo z nią mamy kłopot,
Więc gdy odchodzisz do składów,
Chodź z nami cię z „Dziadów”
A kysiel a kysiel a kysiel

NEMO.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

18	Dziś Gerwazego
Niedziela	Jutro Sylwestra
	Wschód słońca 3 m. 39
	Zachód 8 m. 22
	Wschód księżyca 2 m. 11
	Zachód 7 m. 53

— Z Twa im. Szopena. Tow. Muz. im. Szopena w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 92, odbyło ogólne roczne zebranie członków.

P. Martynka odczytał sprawozdanie z działalności T-wa za rok 1920. Sprawy podwyższenia składek członkowskich i wpisowego referował p. W. Taubwurtel. W końcu przystąpiono do wyboru zarządu i komisji rewizyjnej za pomocą tajnego głosowania. Większością głosów zostali wybrani: pp. Wacław Taubwurtel, prezes, Aleksander Martynka wiceprezes, Eugen Rot sekretarz, Edmund Andrzejak skarbnik, Robert Wecler inspektor, Wiktor Ołowski gospodarz, Leonard Naborowski zast. sekretarza, Anna Józefowiczowa, Stefania Mądrzejewska. Do Komisji Rewizyjnej: pp. Szymański Władysław, Feiler Leon i Lutosiński Modard.

— Napisy niemieckie w centrum Łodzi. Na gmachu Starostwa Łódzkiego (na powiat) przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Przejazd, na wysokości pierwszego piętra, na samym rogu, a więc na najciekawszym miejscu widnieją, wyrzyty wielkimi literami duży napis firmowy w języku niemieckim, pamiętając z czasów okupacji barbarzyńców zachodnich.

Dziwna rzecz, doprawdy, że w samym sercu polskiej Łodzi i w dodatku z gmachu, w którym mieści się instytucja samorządowa powiatu, razi oko polskie napis w języku Haskatystów i niema kto by zajął się zatarciem tego niemiłego śladu! A co najdziwniejsze, że władze Starostwa patrzą na to obojętnie.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Miejski.

Dzisiaj Teatr Miejski czynny jest dwukrotnie: o godz. 8 po poł. po cenach popularnych zawsze mile słuchane „Stare miasto” Fr. Domnika urozmaicone śpiewami i tańcami, oraz o godz. 8.35 w. ukaże się ostatnia nowość znakomitego dramaturga St. Kiedrzyńskiego „Oczy księżniczki Fathmy”.

W poniedziałek dla zrzeczeń inteligentnych „Stare miasto” Fr. Domnika.

W sobotę „W noc lipcową” B. Górnego.

Z życia organizacji N. P. R.

Zebrania Kółka Tramwajarzy.

W dniu 20 b. m. w klubie N. P. R. (Piotrkowska 91) odbędą się dwa zebrania członków Kółka Tramwajarzy o godz. 9 rano i o 6 wiecz.

Członkowie i sympatycy proszeni są o liczne przybycie.

Dzielnica Górna.

Dnia 19 b. m. o godz. 10-ej rano w klubie NPR przy ul. Kątnej nr. 2 odbędzie się posiedzenie Zarządu oraz dzielnicy.

Zabawa Dzielniczy Bałuckiej

W niedzielę nadchodzącą w ogrodzie „Langówek” odbędzie się wielka zabawa dla członków Dzielniczy Bałuckiej i wprowadzonych gości.

Posiedzenia Komisji Rozjemczej przy NPR.

W poniedziałek dn. 20 b. m. o g. 7 w., w klubie NPR odbędzie się posiedzenie Komisji Rozjemczej. Udział wszystkich członków konieczny. Sprawy bardzo ważne.

Zabawa młodzieży przy ul. Kątnej.

Dziś w lokalu klubu NPR przy ul. Kątnej nr. 2, odbędzie się zabawa taneczna kółka młodzieży im. Juliusza Słowackiego. Zabawa trwać będzie od godz. 2 po poł. do 11 w nocy.

Zmiany w rządzie.

Przesilenie zlikwidowane.

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 18. Korespondent „Pracy” donosi, że według wszelkiego prawdopodobieństwa—przesilenie gabinetowe uważać należy za zlikwidowane. Premier Witos porozumiał się już podobno z min. Steczkowskim, konsekwencją zaś ultimatum prawicy będzie prawdopodobnie wycofanie z rządu ministra b. dzielnicy pruskiej, Kucharskiego i ustąpienie wiceministra spraw zagr. Dąbrowskiego.

Ministrem sprawiedliwości zostanie p. Sobolewski, b. min. w rządzie Paderewskiego.

Sprawa górnośląska

Rozpoczęcie półrocznych narad francusko-angielskich.

PARYŻ, 18 (PAT). Lord Courzon przybył do Paryża, gdzie będzie konferował z Briandem. Przybycie jego było dla francuskich kół politycznych wielką niespodzianką. Lord Courzon miał w ciągu ostatniego tygodnia szereg konferencji z Lloydem Georgem, poświęconych sprawie grecko-tureckiej. Nie sądzą, aby na tych konferencjach omawiana była kwestia sojuszu angielsko-francuskiego. Rokowania dotyczące wyjaśnienia bieżących kwestii politycznych między obu państwami nie będą bez wpływu na obrady Rady Najwyższej. Spotkanie odpowiada życzeniom rządu angielskiego, który pragnął się porozumieć z rządem francuskim w kwestiach bieżących polityki zagranicznej. Przedewszystkiem ma być omawiana ogólna polityka wobec Niemiec, a specjalnie kwestia odszkodowań oraz ostatnia konferencja Rathenaua z Loucheurem. Będzie też prawdopodobnie mowa o Górnym Śląsku oraz o kwestii wschodniej.

Niemcy udają, iż dążą do pokojowego załatwienia zaręgu, a równocześnie atakują wojska koalicyjne.

SOSNOWIEC, 18. Z Górnego Śląska donoszą, że wojska niemieckie zaatakowały Anglików w rejonie Jakobsvaldu. W starciu temu padło 2 żołnierzy angielskich, a kilku zostało rannych. Wczoraj przejeżdżała komisja aljancji do Łukasiny, stacji wymiany jeńców. Niemcy otworzyli silny ogień tak, że komisja w obronie życia musiała schronić się pod most. Również przy zejściu Stawicze przed wojska francuskie i angielskie oddział niemiecki stawiał opór w rezultacie czego rannono kilkunastu żołnierzy francuskich. W Gliwicach Niemcy spowodowali Francuzów strzelać do nich z karabinów maszynowych. W Uzędzie Niemcy zabili sierżanta angielskiego, a w Starym Kozlu w czasie potyczki ranił 2 żołnierzy francuskich. Opinią angielskich kół wojskowych na Górnym Śląsku zwraca się coraz bardziej przeciwko samowoli Niemców, którzy swoją bezwzględnością i brutalnym postępowaniem tracą wszelką sympatię w kołach dotąd im życzliwych.

OSWIECIM, 18. Donoszą tu, że w pasie neutralnym Górnego Śląska potworzyły się bandy niemieckie, które grasują po wsiach polskich i dopuszczają się gwałtów. Bezbronna ludność polska żyje w ciągłej grozie i wyczekuje energicznej interwencji ze strony władz koalicyjnych.

Wymiana jeńców.

BYTOM, 18. (PAT). Dnia 16. 6. w obecności 2 delegatów międzynarodowego Czerw. Krzyża rozpoczęła się w Oleśnie wymiana jeńców. Jeńcy Polacy jednogłośnie stwierdzają okropne traktowanie ich przez Niemców w łobozach koncentracyjnych Polski.

Pogłoska o niemieckiej propozycji w sprawie G. Śląska.

BERLIN, 18. (Polpress). Wczoraj w tutejszych kołach dyplomatycznych rozszalała się pogłoska, że minister spraw zagranicznych miał zaproponować francuskiemu posłowi Laurset'owi finansową kompensatę dla Polski przy rozstrzygnięciu sprawy G. Śląskiej.

Śląsk jest izolowany zupełnie od Polski.

SOSNOWIEC, 18. W dniu dzisiejszym wyszedł rozkaz najściślejszego przestrzegania postanowienia o zamknięciu granicy z Górnym Śląskiem. Wszelkie przepustki zostały unieważnione.

Hoeffler ustępuje.

OPOLE, 18. Rokowania między gen. Hoefflerem a gen. angielskim Henekerem, zostały wczoraj ukończone. Gen. Hoeffler otrzymał od komendanta angielskiego zobowiązanie, że obszary, opróżnione przez „Seibstschutz” niemiecki, zostaną niezwłocznie zajęte przez wojska angielskie.

Nowe prześladowania.

BYTOM, 18. (PAT). Ostatni numer „Powstańca” przynosi dalsze szczegóły prześladowania ludności polskiej w miastach zajętych przez oddziały gen. Hoeffera. Wiadomości te oparte są na protokółnych zeznaniach.

Czesi zaczynają nas kokietować.

PRAGA, 18 (PAT). „Trybuna” podkreśla konieczność politycznego i ekonomicznego przymierza polsko-czeskiego oświadczając, że tylko ten związek może dać podstawę życiową traktatom, mającym na względzie pacyfikację Europy środkowej. Czechosłowacja potrzebuje Polski, jako barjeru, odgraniczającej od Rosji sowieckiej, dlatego życzy sobie Polski silnej i skonsolidowanej. Rumunja przystąpiła do przymierza z Czechosłowacją pod warunkiem nawiązania przez tę ostatnią dobrych stosunków z Polską. Mocarstwa sprzymierzone widzą w Polsce silną ostoję i oparcie ich polityki w Europie środkowej. W przymierzu z Czechosłowacją — Polska stanowitaby silniejszą przeciwwagę dla Niemiec i ich tendencji imperialistycznych. Tak więc — porozumienie wysłaby na dobro obu krajów.

PRAGA, 18 (PAT) Premier czeski Benesz wyjechał wczoraj z Paryża w drogę powrotną do Pragi. Benesz starał się skłonić rząd angielski do przyjęcia polskiego punktu widzenia w kwestii górnośląskiej. W ten sposób zamierza Benesz skłonić Polskę do wzięcia udziału w Małej Entencie.

Burzliwe posiedzenie parlamentu niemieckiego.

BERLIN, 18 (PAT) Wczorajsze posiedzenie parlamentu niemieckiego było widowiskiem burzliwych scen na tle interpelacji niezawisłych socjalistów w sprawie zabójstwa przywódcy komunistów bawarskich w Monachium. Kiedy przedstawiciel niemieckiej partii ludowej Mittelmann oświadczył że komuniści nie są Niemcami odezwały się burzliwe protesty z ław komunistów, przyczem doszło do czynnych znieważeń. Przewodniczący zawiesił posiedzenie.

Przewrót na Dalekim Wschodzie.

RYGA, 18. (Polpress). Według L. T. A. ostatnie urzędowe poniesienie z Irkucka do Moskwy o wypadkach na Dalekim Wschodzie głosi: — powstanie szerzy się w całej guberni Amurskiej (Amurskaja oblast). 12 czerwca został przejściowo zajęty przez powstańców Błagowieszczeńsk. Oddziały czerwone wycofują się w kierunku Czyty. Styczności z regularnymi oddziałami Sieminiowa nigdzie nie mają.

BONDYN, 18. (Polpress). Korespondent Rajtera donosi z Władywostoku, że sytuacja militarna powstańców jest doskońniona.

Otwarcie parlamentu irlandzkiego.

WIEDEN, 18. Dzienniki tutejsze zamieszczają wiadomość z Londynu, że król Jerzy V przybędzie na otwarcie parlamentu irlandzkiego do Belfastu. Z tego powodu zarządzono jaknajdalej idące środki bezpieczeństwa. Znaczna liczba agentów przybyła do Belfastu w celu rozłożenia kontroli nad osobami przybywającymi z zagranicy. Niektóre gmachy państwowe obsadzone są przez policję.

Sesja Rady Ligi Narodów.

GENEWA, 18. (PAT). Sesja Rady Ligi Narodów została otwarta przed południem dnia 17 b. m. Na krótkim publicznym posiedzeniu prezydent Dacnucha odczytał sprawozdanie w sprawie manda-

tów. Uregulowanie kwestji mandatów zostało odroczone na ostatnim posiedzeniu Rady Ligi Narodów, ponieważ St. Zjednoczone doniosły, że kwestja ta nie może być rozwiązana bez ich współdziału. Wobec tego zwrócono się prośbą, aby Stany Zjednoczone wysłały przedstawicieli swych na najbliższe posiedzenie Rady Ligi Narodów. W sprawie tej nie otrzymano odpowiedzi. Nie jest Radzie Ligi znany pogląd St. Zjednoczonych w tej sprawie. Dacnucha zwrócił się do mocarstw kościelnych, aby porozumiały się ze St. Zjednoczonymi i spodziewa się, że Rada Ligi Narodów zaaprobuje jego postępowanie. Porządek dzienny obejmuje szereg spraw które zmierzają do ustalenia pokoju w Europie m. in. sprawę wysp Alandzkich, sprawę konfliktu polsko-litewskiego i sprawę austriackich zagadnień finansowych.

O kroki przeciw Wilhelmowi.

PARYŻ, 17 (PAT) Havas. W senacie Diplomatów nalegał na przeprowadzenie dyskusji nad interpelacją w sprawie sankcji przewidzianych przez traktat wersalski, przeciwko eks-cesarzowi Wilhelmmowi. W sprawie tej zabrał głos Briand, zaznaczając, że nie byłoby wstydzone, aby senat wypowiedział swój sąd w wypadku, który dotyczy głównie Belgji i Anglii. Byłoby właściwie zacząć na wypowiedzeniu się w tej sprawie wzmiankowanych państw. Odnosnie do spraw b. cesarza Wilhelma Briand zaznaczył, że zawieszenie broni trwa już 2 lata, wskutek czego senat powinien zastanowić się, czy sprawę b. cesarza można łączyć z innymi sprawami. Interpelacja została odroczone.

Zjazd „Rokietników”.

KRAKOW, 18. W szóstą rocznicę wielkopoinnej szarży pod Rokitną, zorganizowany zjazd oficerów i żołnierzy 2-go pułku szwoleżerów rokietniańskich zgromadził w Krakowie kilkudziesięciu uczestników. Obchód rozpoczął się na bożniście za poległych w szarży pod Rokitną odprawionom w kościele Mariackim.

Następnie odbyły się w sali Muzeum techniczno-przemysłowego obrady zjazdu uczestników. Uchwalono sprawować zwłoki poległych pod Rokitną bohaterów, wydać książkę pamiątkową z historią pułku oraz utworzyć fundusz dla wdów i sierot po poległych. W tym celu uczestnicy zjazdu opodatkowali się dobrowolnie w dosyć wysokim stosunku procentowym od gaż. Na zakończenie odbyła się wspólna kolacja.

Kraków gościł bolszewików.

KRAKOW, 18. Wczoraj przybyła tu z Warszawy w sprawie repatriacji delegacja bolszewicka i zamieszkała w hotelu Polskim. Delegacja zwiedziła obóz internowanych w D. biał i stwierdziła, że stan jeńców bolszewickich jest zadawalający. Delegacja wyjechała dzisiaj do Wiednia.

We wczorajszym ciągnięciu „Milionówki” wygrana padła na nr. 1327779.

Ostatnie wiadomości z Warszawy.

(—) Sejmowa Komisja Zagraniczna na posiedzeniu wczorajszym, trwającym do późna w nocy—przyjęła rezolucję w sprawie wileńskich. (Treść jej z powodu spóźnionej pory odkładamy do numeru jutrzejszego.)
(—) Donoszą, że w Bawarii wybuchły ruchy komunistyczne.
(—) Większość górników angielskich w głosowaniu oświadczyła się za kontynuowaniem strajku.

(—) Na prośbę senatorów zapowiedział Briand, że dnia 22 bm. przedstawi komisji spr. zagr. Senatowi politykę rządu w sprawie G. Śląska i w sprawie wschodniej.

(—) Liczba strajkujących w Anglii robotników wzrasta z każdym tygodniem i osiągnęła w ostatnim tygodniu cyfrę 218500.

Z giełdy warszawskiej.

Ruble dumskie 1000—71.
Dolary St. Zj. 1375
Marki niemieckie 19.75

Humor.

Ust Afanasja Swołoczowa

Dorogoj Romasz!

Wczoraj spotkał ja w Łodzi bywszego n szego oficera żandarmow, Nikifora Wziatoczki. Szedł on, biedniak, z łopaj na robotę—kopać ziemię. Serce mnie ścisnęło się i wątroba zatrzęsała się w żywocie. Oficer żandarmow u Polaków czornorobaczmy! Hospodi Ty moj! Pozdrowiliśmy się czysto serdeczno, pogoworzyli o polityce z zaciśniętymi kufakami ze złości na Polaków, takich synow, którym zachciało się własnego gosudarstwa, w końcu postanowili iść do worożychy, wróżyć, znać, spróbować jej o przyszłość naszą dole.

— Posiedź mnie pani—sprosił mój towarzyszc worożychy — co mnie czeka, jaki los mnie popadnie w buduszcem, przyszłości znaczy?

Worożycha wpatrzyła się w rękę Wziatoczki i prosto jak z książki tak z niej czytała:

Brał ty, brat, wiatki, brał, brał Prosto rzeką płynęły rublowki przez tę rękę. A weszły przy tem jak wilk, choć w owej ty często chodził skórze. A ile Polaków wyprawił na drugi świat albo w Sibir o, o, o!

Teraz ciebie insza dola pisana—mówiła straszna worożycha—będziesz ciężko rabotał łopaj, jak parobek, a czarny chleb jadał, i to nie zawsze, a miła—mleńka tobie wódka—sorokowka ryła twojego już nigdy nie omyje, bo groszy na nią tobie nie stanie.

Dowolno, dowolno!—krzyknął Wziatoczki i upadłszy na fotelku zapłakał serdecznymi słzami.

Teraz so strachom ja podał rękę worożychie.

Popatrzyła, popatrzyła, pokławiła głową, potem spojrzęła mnie prosto w głaz i twardo skazała:

„Swołocz, czysta swołocz!”

— Zgadli wy, pani, że moja familia podobna, znaczy Swołoczow, odpowiedział ja i stał trząść się so strachu.

— Ty — mówiła jasnovidząca worożycha — nie tylko brał wiatki, no nahajkoj rabotał, szukał wszędzie dzlury w całym, wszędzie nos wsadził—da pijaństwo, potem w rynsztoku wylegiwał, słowem ty był istinno-ruskim Swołoczom. I było tobie z tem dobrze. Ale gwiazda twoja zbladła ze wszystkiem.

Teraz ciebie straszna dola: we łzach i pocie krwawym będziesz się kapał tak jak przed tem w kochanej twojej sorokowce. Przekleće twoje lata do końca życia... I ty, i twój towarzyszc Wziatoczki, skończycie pod płotem jak sobaki! pokonczyła swoje straszne zapowiedzi worożycha.

Od worożychy wyszli my płany bolem i nieszczęściem, i szli, szli bez słowa, jak miertwy, tak i zaszli za gorod, na Konstantnowskie Stosie i tam przysiedli się

pod topolej. I tu, kiedy ja tonął w gorzkiej zadumie, Wziatoczki stał kopać pod drzewem jamę.

— Na co tobie jama?—sprosił ja jego z udziwieniem.

— A ot — tu Wziatoczki pokazał mnie drzewo i wierjówkę, powróć znaczy, który wytaszczył z karmana — ot tak ja pokonczę swoją dola.

Z bolszym trudom wytaszczył ja Wziatoczki z pod topoli i poprowadził w gorod.

Tak miłyj moj Romasz, taka teraz żyzn nasza.

Ja teraz czuję się tak, jakby wszystkie ozorty w żywocie moim gulanje urządziły.

Przed nami, za nami, wokoleńko znaczy, pro-to czortowska dola.

A Polaki—buntowszczyki stroją gosudarstwo coraz silniejsze!

Gniew Boży nad nami!

Proszczaj lubieznyj moj.

Twoj Afanasj Swołoczow.

I JA CHCĘ ŻYĆ RÓWNIEM.

Dobrá anegdótkę ze sfer lekarskich, opowiada jeden z szwedzkich humorystów Pawlen wieśniak czuje się niezdrowym, idzie do doktora i otrzymuje od tegoż wskazówki jak się wnieść na przyszłość zachowywać.

A teraz dostanę jeszcze od pana doktora receptę — mówi w końcu.

— Poco? Tu żadnej nie potrzeba!

— Ale przecież z tego wszakże pan doktor żyć musi! — oświadcza pacjent.

Spełniając jego żądanie. Dostaje receptę i płaci za nią pięć koron. Potem idzie do apteki, bo i aptekarz, jak powiada musi żyć także. To uczyniwszy, wylewa zawartość flaszczyki na najbliższym rogu ulicy, bo — kończy w swej ehtopskiej mądrości — i ja chcę żyć równie!

Komunikat.

W Parku „Venecja”.

Dziś wielka Zabawa. Skok Panny Woneczyńskiej, oraz Mularczyka, Teatr. 2 orkiestry. Bufet i t. d. Wejście 30 i 20 mk.

Komunikat.

Stowarzyszenie Spożywców „Wyzwolenie”

Do Członków!

Dotychczasowy system aprowizacji ludności przez wydzielanie kontyngentów prawie że w całości został zlikwidowany. Wstępujemy w okres wolnego handlu, wobec czego znaczną część towarów trzeba nabywać od pośredników prywatnych.

Aby obecnie dostarczać członkom potrzebne produkty w odpowiednim gatunku i po przystępnej cenie, należy czynić zamówienia towarów w większej ilości i z pierwszych źródeł. Do tego trzeba znacznych sum kapitału. Im większymi środkami będzie rozporządzać Stowarzyszenie, tym korzystniejsze może uzyskać warunki zakupu towarów.

Wobec powyższego odwołujemy się do członków, aby pośpieszyli z uzupełnieniem udziałów do 1000 marek w myśl uchwały ostatniego Ogólnego Zebrania.

Kto prędzej wpłaci udział, korzysta podwójnie:

1. będzie mógł nabyć w sklepie Stowarzyszenia większą ilość towarów,
2. przyczyni się do powiększenia sumy własnych zwrotów od zakupów.

Zestawienie lat ubiegłych poucza nas, że ile członkowie posiadają udziałów, takąż mniej więcej sumę zaoszczędzają w postaci zwrotów od zakupów.

Członkowie!

Im prędzej więcej wpłaciecie, tem prędzej i więcej zaoszczędzicie.

Zasilacie przytem Stowarzyszenie, które łatwiej będzie mogło przeciwstawić się zabiegom spekulacji handlarzy.

Udziały w miarę możliwości można wpłacać ratami od 30.—marek w sklepach Stowarzyszenia za pokwitowaniem.

ZARZĄD

Stowarzyszenia Spożywców „Wyzwolenie” w Łodzi.

Kino „DOLINA SZWAJCARSKA” ul. Sienkiewicza 40.

Dziś!

Dla amatorów wysokiej sensacji i szalonych przygód amerykańskich awanturników, demonstrowany będzie film p. t.

„TOSCA” Noc śmierci i miłości, czyli „PIEKIELNE KARABINY”

Dramat w 5 aktach.

Początek o godz. 6-ej, w soboty o 4-ej, w niedzielę o godz. 3-ej.

Przetargi Publiczne.

Postawienie i nakrycie dachu na nowobudującej się szkole powszechnej przy ul. Zagajkowej ma być powierzone w drodze publicznego przetargu.

Warunki przetargu można przejrzeć w Wydziale Budownictwa Magistratu m. Łodzi w godzinach biurowych, gdzie również mogą być nabyte w miarę posiadania, po cenie kosztów.

Oferdy należy podawać do dnia 28 czerwca b. r., godz. 10-ej przed południem w kopertach zamkniętych, zaadresowanych: „Do Magistratu, Wydział Budownictwa”, z oznaczeniem przedmiotu przetargu.

Oferdy zostaną otwarte w Wydziale Budownictwa w oznaczonym terminie w obecności ubiegających się osób.

Ostateczny termin powierzenia roboty upływa po 2 tygodniach.

Magistrat m. Łodzi,
Wydział Budownictwa.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

	codzien.	
9-10	choroby oczu	dr. Gerliński
10-11	choroby wewnętrzne	dr. Magdziński
11-12	chor. skórne i weneryczne	dr. Butkiewicz
12-1	choroby kobiece	dr. Żugowski
12-1	chor. wewnętrzne i dziecięce (ptur i serc)	
12-1	choroby chirurg. i kobiece	dr. Osiecki
1-3	chor. skórne i weneryczne	dr. Artyfikiewicz
3-4	choroby oczu	dr. Stusiewicz
3-4	choroby chirurg. kobiece	dr. Michalski
4-5	chor. wewnętrzne i dziecięce	dr. Marks
12-1-11	choroby nerwowe	dr. Jakiel
11-21	choroby kobiece	dr. Mittelstaedt
12-1-11	choroby nerwowe	dr. Kow. Jasiński
	choroby nosa, gardła i uszu	dr. Starzyński
		dr. Czaplicki

UWAGA: 1) Lecznicza otwarta codziennie przez świat.
Porada 100 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju—od umowy.

Dziś!

Ogólne Zebranie

członków Łódzkiego Związku b. urzędników i oficerów Polaków ewakuowanych instytucji państwowych odbędzie się dnia 27 czerwca 1921 r., w poniedziałek, o godzinie 6 po p. ulica Sienkiewicza Nr. 40, pokój przy gospodzie.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Zgłoszenie. 2. Wybór prezjum. 3. Sprawozdanie za ubiegły czas. 4. Likwidacja Związku lub zmiany statutu. 5. Wybór komisji likwidacyjnej lub wybór nowych członków Zarządu i komisji rewizyjnej. 6. Wolne wnioski.

O ile ogólne zebranie z jakiegokolwiek powodów w powyższym terminie do skutku nieodbydzie, wówczas odbędzie się w tymże dniu i lokalu, drugie ogólne zebranie o godz. 7 po p. uchwały którego będą prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Dr. SZUMACHER

choroby skórne i weneryczne. Godz. przyj.: 5-7, w niedz., święta od 11-1 po poł.

BENEDYKTA 21.

Telefon Nr. 25 czynny
Browar i Fabryka Octu
GUSTAWA KALICHA
w ŁODZI
ul. Orła 25.

Najtańsze źródło sezonowego gwarantowanego

OBUWIA

męskiego, damskiego i dzieciennego

z własnej pracowni

Dom Handlowy

Frydberg Koc i S-ka

90 Piotrkowska 90.

CASINO

Dziś i dni następnych!

CASINO

Najnowszy obraz znakomitej wytwórni „Maxim-Film“ p. t.

„MOJ“

Wybitny dramat życiowy w 6-ciu aktach z premjowaną pięknoscia

LEDA NOVA

w roli głównej.

OSOBY:
MOJ.
JERZY ANDRIAN.
KAROL VRUSLAND.
Dr. ALFRED SAVIOLA.JOZEF COMBER.
IBRAHIM EL ALTARAH.
BARONOWNA INA ANGELIS.
JEJ MATKA.KRYGEL, właściciel kawiarni.
JOANNA, starsza kelnerka.
DAISY, dyrygentka kapeli damskiej.

Początek przedstawień o godz. 3-ej.

ODEON

Dziś i dni następnych!

ODEONKról ekranu **Mozżuchin** i jego uroczą partnerka **Lisienko**

w potężnym życiowym dramacie w 6 aktach p. t.

„W KAJDANACH KUSICIELKI“

Początek przedstawień o 3-iej, ostatniego 9.30.

SKŁAD CYGARi wyrobów tytoniowych
ŁÓDŹ
Sienkiewicza 43
(róg Nawrot)**STEFANA LEWANDOWSKIEGO**poleca
hurtowo i detalicznie
tytonie, cygara i papierosy
oraz
wszelkie towary wchodzące w zakres
branży tytoniowej.**Antoniew--Stoki!**W niedzielę, dnia 19 czerwca o godz. 2 po poł.
„Chór Sumowy“ przy kościele św. Kazimierza w
Widzewie, urzędu.**Wielką Zabawę Ogrodową**w Ogrodzie W-go Pana Wojciechowskiego.
Program zabawy nader urozmaicony. Występy chór.
Orkiestra dęta z Dobrej. Bufet obficie zaopatrzony na
miejscu i różno niespodzianki.**Bilety przy wejściu w cenie Mk. 50.**W razie niepogody zabawa odłożona zostanie do
niedzieli następnej.**Zabawa Metalowców.**W niedzielę dnia 19 czerwca o godz. 3 po
poł. w ogrodzie przy ul. Letniej 1 odbędzie się**Zabawa Taneczna**

połączona z różnymi niespodziankami.

Bufet obficie zaopatrzony.

Bilety wcześniej można nabywać w biurze
Związku ul. Główna 31.**Instrumenta muzyczne**

warszawskiego rodzaju przyjmuje do reperacji, Fabryka Instrumentów

ALFREDA LESSIGA, Nawrot 22,
także kupuje używane instrumenty. 21:4-10**CZCIONKI**

zużyte kupujemy.

Placimy najwyższe ceny, adm. „PRACY“,
Przejazd Nr. 8, od 10—12 i od 6—7.**Szkola****Zawodowa kroja i szycia**
Dyplomowanej Uczennicy Pary-
skiej Akademii Kroju
Apostolii Kopydłowskiej
Łódź, Piotrkowska 154
Nauczanie kroju, szycia, paso-
wania i modelowania. Uczennice
otrzymują świadectwa. Kurs wszel-
kich robót ręcznych. Zapisy od
10—1. Dla pracujących kursy
wieczorowe. Sprzedaż fasonów
papierowych.**Najtaniej kupić można****ZŁOTE OBRACZKI**pierscionki, zegarki i zega-
ry różnych firm i t. p.
— TYLKO u JUBILERA —**EISENBERGA**

Główna № 60.

Tam też zakład reperacyjny

Ważne dla Pań!Nadeszły świerze batysty
etaminy, zefiry i muśliny, rów-
nież bielizniane i pościelowe
towary, szewciki, bostony na
ubranie, kostiumy i płaszcze.
NAJTANIEJ SA DO NABYCIA
M. BRYL, Piotrkowska 58
w podwórzu 3 wejście.**HURT i DETAL.****Obrączki ślubne**duży wybór, wszystkie fa-
sony, pierścienie, kołczy-
ki z gwarancją za srebro,
zegary, zegarki.
— Najtaniej sprzedaje —**JAN PLACEK**

Brzezińska 10

Najpiękniejsze

suknie letnie kosztują:

1850 — 2250. — i 2500

w firmie

Szmeczel i Rozner

ŁÓDŹ,

Piotrkowska 100.

Filja 160.

Potrzebny zaraz
STARSZY ŚLUSARZ

lub

WERKMISTRZ

do fabryki maszyn.

Zgłosić się ZAKATNA 81.

Radzę ci!Kupować towary
p. t.**NAJTANIEJ ŹRÓDŁO**

Dzielnia № 34.

Piłtmo
Purpur
Piłtmo
Piłtmo
Piłtmo
Piłtmo
Piłtmo
Piłtmo
Piłtmo
PiłtmoKorty
Szewciki
Sukna
Białina
Batysty
Kratony**Hurt i Detal**

Tanie bo w mieszkaniu

prywatnym —

Dla kooperatywy ceny

specjalne.

Dentysta**Jakób Botwinik**ul. Główna 62, front, i piętro.
Plombowanie, wyłączenie zębów, sztuczne zęby z gumą i
bez, oraz złote koronki.**Ogłoszenia drobne.**Drukarka Stefania zagubiła
tymczasowy dowód osobisty,
wydany w Białym. 2242-3**Do sprzedania** wiołos-
czka, i
dwójka skrzydeł, cena przystępna,
wiadomość Garwa 5, Nowosól.**Dobrowolski** Władysław zagubił
kartę od paszportu, wydaną
z fabryki Heintza i Kunitzera.**Henig Jan** zagubił kartę bez-
terminowego urlopu, wydaną
z P. K. U. w Łodzi. 2235-3**Kupuję** meble, garnitury,
dywany, bieliznę,
placę najlepiej Wajarskiej, Ba-
zedykta 19, w sklepie. 1783-10**Kamerski Józef** zagubił paszport
niemiecki, wydany w Łodzi.
22-9-3**Kupię plac** na przed-
mieściu O-
forty z oznaczoną własnością pa-
ny i ceną, proszę składać do adm.
„Praca“ pod „Kupno“. 2230-8**Kazmierczak Władysław** zagubił
paszport niemiecki, wydany
w Łodzi. 2237-3**Mikuta B. i S.** zagubił pasz-
port niemiecki, wydany w
Łodzi, oraz kartę powołania rocz-
nika 1887, wydaną z P. K. U. w
Łodzi. 2245-2**Maturzystka** przypa-
sowała do
szkół średnich. Wyjeżdźcie chę-
tnie na wieś, Nawrot 74, m. 8.**Magiel i rower**
do sprzedania zaraz, Kilińskiego
№ 151, m. 3. 2238-3**Pawlicka Helena** zagubiła pasz-
port niemiecki, wydany w
Łodzi. 2240-3**Pawlak Stefan** zagubił kartę bez-
terminowego urlopu, wydaną
z P. K. U. w Łodzi. 2220-3**Patusz Józef** zagubił paszport
niemiecki, wydany w Łodzi.**Potrzebne** zdolne panny
do szycia bia-
lizny, Piotrkowska 79, front II
piętro, m. 8. 2257-1**Poszukuje się**dla współpracownika redakcji
„Pracy“ pokój umiarkowany
w mieszkaniu w centrum
miasta (ul. Przejazd —
Piotrkowska—Nawrot, Sienkie-
wicz, Andrzej, Łaskawe ofer-
ty sub „Pokój W. P.“ do admi-
nistracji „Pracy“.**Pokój stołowy** czax
chenny biały, kredens sprzedam
zaraz. Informacje ul. Zygierska
№ 104 u portjera od d. 21 b. m.
od 4 — 8. 2256-4**Potrzebny** czeladnik strow-
ek na damską
robotę, Aleksandrów, ul. Kościel-
na 89, Kruszyński. 2234-7**Skora Kazimierz** zagubił kartę
urlopową bezterminową, wy-
daną w Tomaszowie P. K. U.
2231-3**Szygłowski Leokadia** zagubiła
paszport niemiecki, wydany w
Łodzi. 2207-8**Spółdzielnia** Kredyto-
wa Re-
mieslnicza z odpowiedzialnością
nieograniczoną dawniej Łódz.
Rzem. Tow. pożyczek-oznacz.
Sienkiewicza 40, wydaje pożycz-
ki swym członkom oraz przyjmu-
je wkłady na oszczędność. Biuro
czynne codziennie od 9 do 2 p. p.
prócz tego w Czwartki, Wtorki
i Soboty od 5 do 7 p. p. 1937-10**Teller Włodzimierz** zagubił pa-
szport niemiecki, wydany w
Łodzi, za nagrodą—Milsza 60.
2244-3**Witkowski Leon** zagubił kartę
beztymczasowego urlopu, wy-
daną z P. K. U. w Łodzi.**Wojcik Józef** zagubił pasz-
port, wydany z gm. Wierz-
chy oraz kartę bezterminowego
urlopu, wydaną z P. K. U. w
Sieradzu. 2259-3**Zakład fotograficz-
ny** momentalne zdjęcia do pa-
szportów i wszelkich do-
kumentów oraz pamiątkowe wy-
konywa najtaniej, Julian Karczem-
ski, Łódź, Łagiewnicka № 27 (Ry-
nek Bałucki). 2284-3**Zaginął** pies złoty, hujnej szers-
ci. Wabi się Łobuz, na zna-
czka 2864. Łaskawy znalazca
zezwolę odprowadzić za wynagro-
dzeniem na Dziecią 10, do do-
torcy. 2255-1**Zacharjusz Andrzej** zagubił pasz-
port niemiecki, oraz kartę re-
jestracyjną, wydaną w Łodzi.**Zielńska Stanisława** zagubiła
paszport niemiecki, wydany
w Łodzi.